

Ügyszám: NAIH-6313-5/2012/H.

Tárgy: Kisapostag Község Polgármesteri Hivatalának adatkezelése

HATÁROZAT

Kisapostag Község Polgármesteri Hivatalát (a továbbiakban: Kötelezett), (2428 Kisapostag, Petőfi Sándor u. 63.) az általa végzett jogellenes adatkezelés miatt

**100 ezer Ft, azaz százezer forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezem.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő **15 napon** belül **a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság központosított bevételek beszédese célelszámolási forintszámlája (10032000-00319425-30006009)** javára kell megfizetni. **Az összeg átutalásakor kérem, hivatkozzon a NAIH-6313/2012. BÍRS. számra.**

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett, azonban a Hatósághoz benyújtandó keresettel lehet kérni annak bírósági felülvizsgálatát. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

INDOKOLÁS

I. Bejelentés érkezett a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), melyben a bejelentők (...) Kisapostag Község Önkormányzatának adatkezelését kifogásolták. A 2010-es önkormányzati választások során az érintett személyek bár korábban Dunaújvárosban laktak, mégis lakcímbjelentésük folytán Kisapostagon vettek részt a választáson és adták le szavazatukat. Emiatt a község polgármestere, (...) illetve jegyzője, (...) feljelentést tett a rendőrségen, melyhez csatolta a panaszosok lakcím-bejelentési lapjait is.

A büntetőeljárás megszüntetését követően az önkormányzat a 666-4/2012 számú levelében arról tájékoztatta a panaszosokat, hogy a személyes adataik lekérdezését az igazgatási ügyintéző a jegyző utasítására végezte el, melyre a közokirat-hamisítás gyanúja adott okot. A levélben az szerepel, hogy az adatkérés a 2010-es őszi önkormányzati választások előtt a községben állandó lakcímmre bejelentkező teljes személyi körre kiterjedt, vagyis minden lakcímbjelentést lekérdeztek.

Az ügyben a Hatóság az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja értelmében vizsgálati eljárást indított. Ennek keretében megkereste a Fejér Megyei Kormányhivatal kormány megbízottját

és az Infotv. 54. § (1) e) pontja alapján felkérte, hogy törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva folytasson le vizsgálatot a kifogásolt adatkezelések ügyében.

A vizsgálat eredményéről a kormány megbízott 2012. szeptember 27-én kelt válaszlevelében tájékoztatta a Hatóságot, amely szerint Kisapostag Község Önkormányzatának jegyzője úgy használta fel a nyilvántartásból a bejelentésben szereplő állampolgárok személyes adatait, hogy arra a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) alapján nem volt jogosult. A jegyző az érintettek személyes adatait úgy továbbította a Dunaújvárosi Városi Ügyészségre és a Dunaújvárosi Rendőrkapitányságra, hogy az adatszolgáltatásnak nem álltak fenn az Nytv.-ben meghatározott feltételei. A polgármester és a jegyző két személy (...) ellen tett büntetőfeljelentést, ugyanakkor ezzel összefüggésben családtagjaik személyes adatait is felhasználta és továbbította a jegyző. A személyes adatok továbbítására a személyi nyilvántartó lapok és a KEKKH által készített kísérőjegyzékek átadásával került sor. A helyi vizuál regiszter programból illetve a központi nyilvántartásból nem történt adatlekérés. A vizsgálat során kiderült, hogy a jegyző nem vezet adattovábbítási nyilvántartást sem.

A vizsgálati eljárás során feltárt tények, körülmények alapján a Hatóság az Infotv. 55. § (1) bekezdés ab) pontja alapján a vizsgálati eljárást lezárta és 2012. december 18-án adatvédelmi hatósági eljárást indított.

A Hatóság a NAIH-6313-3/2012/H. ügyiratszámú, 2012. december hó 19. napján kelt végzésével felhívta a Kötelezettet arra, hogy a tényállás tisztázása érdekében adjon tájékoztatást a feltárt adatkezelési hiányosságok tekintetében.

A Kötelezett a végzésre határidőn belül válaszolt, amelyben arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy adatvédelmi naplót vezetett be, valamint a kifogásolt személyi nyilvántartó lapokról készült másolatot megsemmisítették, és az erről szóló jegyzőkönyv másolatát mellékelték. Továbbá a Hatóság kérte az adatvédelmi szabályzat megküldését, amelyre tekintettel a Kötelezett megküldte a közszolgálati adatvédelmi szabályzatukat. A Kötelezett ezen felül (...) köztisztviselő ügyét is megemlíti, akinek közszolgálati kinevezése az érintett felek beleegyezése nélkül illetéktelen személyek kezébe került, visszaélve személyes adataival.

II. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások:

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: *„személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés”.*

Az Infotv. 3. § 3. pontja szerint: különleges adat:

a) ...

„b) az egészségi állapotra, a kóros szenvedélyre vonatkozó személyes adat, valamint a bűnügyi személyes adat;”

Az Infotv. 3. § 4. pontja szerint: *„bűnügyi személyes adat: a büntetőeljárás során vagy azt megelőzően a bűncselekménnyel vagy a büntetőeljárással összefüggésben, a büntetőeljárás lefolytatására, illetve a bűncselekmények felderítésére jogosult szerveknél, továbbá a büntetés-végrehajtás szervezeténél keletkezett, az érintettel kapcsolatba hozható, valamint a büntetett előéletre vonatkozó személyes adat;”*

Az Infotv. 4. és 5. §-a szerint: „(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességének és törvényesnek kell lennie.

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. [...]

5. § (1) Személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy

b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).”

Az Infotv. 15. § (2) bekezdés és a 24. § (3) bekezdés szerint: „15. § (2) Az adatkezelő az adattovábbítás jogszerűségének ellenőrzése, valamint az érintett tájékoztatása céljából adattovábbítási nyilvántartást vezet, amely tartalmazza az általa kezelt személyes adatok továbbításának időpontját, az adattovábbítás jogalapját és címzettjét, a továbbított személyes adatok körének meghatározását, valamint az adatkezelést előíró jogszabályban meghatározott egyéb adatokat.”

„24. § (3) Az (1) bekezdésben meghatározott adatkezelőknek, valamint - az adatvédelmi nyilvántartásba bejelentési kötelezettség alá nem eső adatkezelők kivételével - egyéb állami és önkormányzati adatkezelőknek e törvény végrehajtása érdekében adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatot kell készíteniük.”

Az Nytv. 6., 7., 11., 17. és 24. §-a szerint:

Nytv. 6. § (1) Az e törvényben meghatározott feladatokat a települési (fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzője, a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv (a továbbiakban: központi szerv) látja el.

Nytv. 7. § (2) d) A jegyző a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén adatszolgáltatást teljesít a nyilvántartásból.

Nytv. 11. § (1) A nyilvántartás tartalmazza a polgár

a) nevét;

b) magyar vagy külföldi állampolgárságát, illetve hontalanságát, magyar állampolgársága megszűnésének tényét (a továbbiakban: állampolgárság), menekült vagy oltalmazott, bevándorolt, letelepedett jogállását, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy esetében a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joggal történő rendelkezés tényét, illetve a 4. § (1) bekezdés c) pontja szerinti külföldön élő polgár esetén a honosítás vagy visszahonosítás tényét;

c) nemét;

d) születési helyét és idejét;

e) anyja nevét;

f) személyi azonosítóját;

g) elhalálozása helyét és idejét (a holtta nyilvánítását vagy a halál tényének bírói megállapítását);

h) lakcímét;

i) az adatszolgáltatásra vonatkozó, 2. § (1) bekezdés szerinti korlátozást, illetve tilalmat;

j) adataiból történő rendszeres adatszolgáltatásra vonatkozó jelzést;

k) családi állapotát, házasságkötése vagy bejegyzett élettársi kapcsolata létesítésének helyét;

l) arcképmását és - ha a 14. életévét betöltötte - aláírását, ha személyazonosító igazolványra jogosult;

m) személyazonosító igazolványának, továbbá személyi azonosítójáról és lakcíméről kiadott hatósági igazolványának okmányazonosítóját;

n) személyazonosító igazolványa kiadásának, érvényességének, cseréjének, elvesztésének, eltulajdonításának, megsemmisülésének, találásának, visszaadásának, leadásának, elvételének adatait.

Nyvtv. 17. § (1) A nyilvántartás szervei az e törvényben meghatározott feltételekkel és korlátok között - a polgár, illetve jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kérelmére, a felhasználás céljának és jogalapjának igazolása esetén - adatot szolgáltatnak.

(2) A nyilvántartásból adatok az alábbi csoportosítás szerint szolgáltatathatók:

a) név és lakcím adatok (felvilágosítás a lakcímről);

b) természetes személyazonosító adatok és lakcímadatok, állampolgárság, családi állapot, a házasságkötés vagy bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének helye, a nem, a nyilvántartásból való kikerülés oka, helye és ideje;

c) a b) pontban felsorolt adatok és a személyazonosító jel;

d) a nyilvántartásba felvett adatok teljes köre.

Nyvtv. 24. § (1) A bíróság, az ügyészség és a nemzetbiztonsági szolgálatok feladataik ellátása érdekében - a rájuk vonatkozó törvényekben meghatározott célok és feltételek teljesülése esetén -, valamint a nyomozó hatóságok bűnüldözési tevékenységük ellátásához, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a katasztrófavédelmi tervezéshez, továbbá az állampolgársági ügyekben eljáró szerv a kérelmező adatainak azonosításához e törvény felhatalmazása alapján a nyilvántartásba felvett adatok teljes körének [17. § (2) bekezdés d) pont] igénylésére jogosultak.

III. Az ügyben az alábbi megállapításokat teszem:

A személyi adat- és lakcímnyilvántartásból történő adatszolgáltatás rendjét az Nytv. és a Vhr. szabályozza.

A lakcímjelentő lap olyan jogszabállyal rendszeresített formanyomtatvány, mely a polgárok lakcímadat változásának bejelentésére szolgál. A lakcímjelentő lap a polgár által történő kitöltésével és benyújtásával, a jegyző által történő ellenőrzésével és hitelesítésével válik közokirattá, a nyilvántartás alapiratává. Ez az okirat olyan adatot is tartalmaz, ami az Nytv. 11. § (1) bekezdése értelmében a nyilvántartásnak nem adattartalma. Ez az adat a szállásadói aláírás és a szállásadói minőség. A lakcímjelentő lap, mint alapirat másolatának igénylésére az Nytv. 24. § (1) bekezdésében felsorolt szervek jogosultak.

A nyilvántartás papír alapú változata nyilvántartó kartonokból áll. A nyilvántartó kartont az adatváltozással érintett polgár lakó- és tartózkodási helye szerint illetékes helyi nyilvántartó szerv, a jegyző kapja az adatváltozás nyilvántartásba vételét követő heti ciklusban, a nyilvántartás központi szervétől. Egy kartonon az adott polgárnak az Nytv. 17. § (2) bekezdés d) pontban foglaltnál kevesebb személyes adata - és a nyilvántartás vezetéséhez szükséges technikai nem személyes adat – szerepel, így nem szerepel rajta az arcképmás, az aláírás, valamint a személyazonosító igazolványának, továbbá személyi azonosítójáról és lakcíméről kiadott hatósági igazolványának okmányazonosítója. A kartonon szereplő adatkör igénylésére az Nytv. 24. §-ában felsorolt szervek, köztük a nyomozó hatóságok is jogosultak bűnüldözési feladataik ellátásához.

A kísérőjegyzék a helyi nyilvántartó szervek részére megküldésre kerülő kartonok összesítésére szolgál. Az adatváltozással érintett polgárok néhány személyes adatát, valamint a nyilvántartás vezetéséhez szükséges technikai, nem személyes adatokat tartalmazza.

Amennyiben a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 171. § (2) bekezdése alapján az okirat-hamisítás alapos gyanúja miatt a jegyző tett volna feljelentést, akkor a feljelentés mellékletét képező okiratmásolatokra nem adatszolgáltatásként, hanem a feljelentés alapjául szolgáló bizonyítékként

kellett volna tekinteni. A lakcímjelentő lap az az okirat, melynek kitöltésével és benyújtásával a jegyző gyanúja szerint a polgár az intellektuális közokirat-hamisítást, mint bűncselekményt megindította, a jelentőlap elfogadásával és az azon szereplő hamis lakcímadatoknak a nyilvántartásba történt bejegyzésével az ezt tanúsító lakcímgazolvány kiállításával a cselekmény befejeződött. A jegyző jogosulatlan adatkezelést ebben az esetben nem követett volna el. A Hatóság vizsgálata arra is kiterjedt, hogy az elérni kívánt célhoz, a hamis lakcím adatok nyilvántartásba vételének tanúsításához szükséges volt-e a karton megküldése. A Hatóság álláspontja szerint elegendő lett volna a nyomozó hatósággal az Nytv. 17. § (2) a) pontja szerinti nyilvántartott adatok közlése, tekintettel arra, hogy az Nytv. 24. § (1) alapján a nyomozó hatóságok a nyilvántartásba felvett adatok teljes körének igénylésére jogosult.

A polgármester az Nytv. 21. § a) pontja értelmében az Nytv. 17. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti adatok igénylésére jogosult a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból, ez az adatkör szűkebb, mint a feljelentéshez csatolt okiratokban szereplő adatok köre. A jegyző jogszerűtlenül teljesített adatszolgáltatást a feljelentéshez a polgármesternek.

A Fejér Megyei Rendőr-Főkapitányság Dunaújvárosi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Nyomozó Alosztályán 2011. május 18-án a jegyző tanúkihallgatásáról felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint a nyomozó hatóság nem kért arra vonatkozóan adatszolgáltatást a jegyzőtől, hogy a 2010. évi önkormányzati választásokat megelőzően egy héten belül más polgárok is létesítettek-e lakóhelyet Kisapostagon, ezért adatszolgáltatási kérelem hiányában az Infotv. 4. és 5.§-a alapján cél és jogalap nélküli volt a további polgárokat érintő adattovábbítás.

Növeli a jogellenes adattovábbítás tekintetében a jogsértés súlyát az, hogy az érintettek adatai a büntetőeljárás révén bűnügyi személyes adattá váltak, melyek az Infotv. 3. § 3. és 4. pontjai alapján különleges adatnak minősülnek. Egy polgármester nem használhatja fel a lakcímnnyilvántartást arra, hogy büntetőeljárást kezdeményezzen, hogy esetlegesen választási csalást leplezzen le, illetve egy állami nyilvántartás nem használható arra, hogy a polgármester a jegyző közreműködésével adatokat gyűjtsön.

A Kötelezett által vezetett adatvédelmi naplónak nevezett nyilvántartást adattovábbítási nyilvántartásnak fogadjuk el, ebben a tekintetben a Kötelezett a mulasztást pótolta. További intézkedésként a kapcsolódó dokumentumok megsemmisítésre kerültek.

A Kötelezett által megküldött közszolgálati adatvédelmi szabályzattal kapcsolatban a Hatóság észrevételezi, hogy a szabályzat csupán a közszolgálati jogviszonyra terjed ki, az egyéb adatkezeléseket, jogviszonyokat figyelmen kívül hagyja. Továbbá a szabályzat 2001. évben készült és hatályosítását nem végezték el (a záró rendelkezésekben hivatkozott jogszabályok nagy részét már hatályon kívül helyezték). Tehát megállapítható, hogy a Kötelezett teljes körű, hatályos adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzattal nem rendelkezik, így nem teljesítette az Infotv. 24. § (3) bekezdése szerinti kötelezettségét.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezer forinttól tízmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés megállapítása esetén. A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján határozta meg.

Fentiekre tekintettel, a Hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és jelen határozatban a Kötelezettet adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

IV. A Hatóság a bírság kiszabása során figyelembe vette az eset összes körülményét. A kiszabott bírság összegét csökkentette, hogy a hatósági eljárás során a tényállás tisztázása érdekében küldött végzésben foglalt kérdéseket a Kötelezett határidőben megválaszolta, intézkedéseket tett a jogsértés kiküszöbölésére, továbbá egyedi esetről van szó. Bírság kiszabását indokolta ugyanakkor, hogy az önkormányzat illetve szervei közfeladatot ellátó szervek, a jogsértés bűnügyi személyes adatokat érint, továbbá a Kötelezett adatvédelmi szabályzata hosszabb ideje nem felel meg a hatályos jogszabályi előírásoknak.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § (1) bekezdés eb) pontjának alapján a Kötelezett válaszában említett, (...) személyes adataira vonatkozó visszaéléssel kapcsolatban a Hatóság intézkedéseket nem tesz, tekintettel arra, hogy a Kötelezett nem tárt olyan tény, körülményt a Hatóság elé, amely alapján megállapítható lenne, hogy az említett jogsérelem a vizsgált ügyhöz tartozna.

Jelen határozat a Ket. 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik. A fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdésének d) pontja zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100. § (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Törvényszék illetékességét a polgári perrendtartásáról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg.

A pénzfizetési kötelezettség önkéntes teljesítésének elmaradása esetén Ket. 129. §-a szerint a kötelezett szabad rendelkezése alatt álló, pénzügyi intézménynél kezelt összeget, vagy ha ez természetes személy esetében nem lehetséges, a kötelezett munkabérét kell végrehajtás alá vonni.

A bírságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 25. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjának ca) alpontjában (készpénzátutalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet. A kötelezettség teljesítése során irányadó az MNB rendelet VI. fejezete, azzal a kitételrel, hogy a Hatóság épületében nincs lehetőség a bírságösszeg befizetésére.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról való tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. §-ának (3) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2013. január „ 31 .”

dr. Péterfalvi Attila
elnök, c. egyetemi tanár

